

De dype erfaringers glimt

SVEIN BOLLING INTERVJUET AV SKUESPILLER OG VENN NILS OLE OFTEBRO

– *Hvorfor valgte sønnen til skuespillerne Liv Dommersnes og Jens Bolling å bli maler? Hvorfor fulgte du ikke i deres fotspor og valgte teateret? Da hadde jo vi kanskje vært kolleger på Nationaltheatret?*

– Da jeg var seks år fikk jeg et maleskrin med oljemaling av faren min. Jeg satte umiddelbart i gang med å male en rød låve som lynet slo ned i. Siden fant jeg en kunstbok i biblioteket vårt hvor det var et bilde av Rembrandt, et nattbilde med mølle. Det gjorde et voldsomt inntrykk på meg.

Etter å ha vokst opp i støvet bak scenen på teatret og i lurvete skuespillergarderobes med foreldre på hver sin kant, som enten var på prøver eller i NRK, spilte om kvelden, eller begge deler, fikk jeg lite til overs for dette yrket.

Da jeg gjorde det dårlig på skolen, men tegnet hele tiden, sa faren min: «Du kan jo ingenting gutten min, du får bli maler.» Han så vel at jeg hadde litt talent.

Fatter var en ganske god maler som ung, han malte blant annet sammen med Harald Kihle i Telemark. Kihle sa for øvrig det samme jeg har sagt til deg, som jo også maler: «Du må velge deg et motiv, ikke male hele utsikten»!

– *Du valgte Kunst og Håndverksskolen og Akademiet. Hva synes du at du fikk ut av det?*

– Jeg gikk på Kunst og Håndverksskolen i et år, så kom jeg inn på Statens kunsta-kademi. Jeg fikk ingen undervisning der på akademiet, professor Reidar Aulie, som var min lærer satt hjemme og drakk rødvin, så jeg anser meg selv som relativt auto-didakt, men vi hadde tilgang til modell. Ved å male akt i fire år tror jeg at hjernens formidling av synsinntrykk til hånden var en god skole.

– *Romantikk- og realismebevegelsen fra 70-årene, var du en del av den? Hva skilte deg eventuelt fra dem? Du valgte også maleriet og et figurativ uttrykk, ikke installasjon, collage, abstrakte uttrykksformer som lå i tiden. Hva fant du i maleriet?*

– Det er vel ikke mange som husker den sekteriske bevegelsen i dag. Nei, jeg har aldri vært en del av en gruppe, men har alltid ansett meg selv som figurativ.

I malerne fra det som kalles «Ecole de Paris», med blant annet migranter som Chagall, Picasso, Modigliani, Kisling, Pascin, Soutine og Foujita fant jeg maleriet i full utfoldelse. «Ecole de Paris» oppstod i begynnelsen av 1900-tallet og ble utvannet etter 2. verdenskrig.

Disse malerne laget figurative verk med personlige og distinkt egenart. Det inspirerte meg til å finne mitt eget maleriske uttrykk.

For å utdype dette med disse pariserkunstnerne, så kan jeg nevne et eksempel, som at jeg via Foujita ble jeg opptatt av japansk kunst. Der oppdaget jeg Utamaro som levde fra 1753 til 1806 og som jeg har «samarbeidet» med, altså med en slags appropriasjon. Flere av disse bildene, er med på utstillingen, men også «et portrett» av Utamaro med tittelen *Et besøk fra fortiden*.

– *Hva inspirerer deg mest, livet eller kunsten?*

– Nye impulser kommer ofte fra arbeidet i seg selv. Det gir nye ideer eller retninger, men kunst er gjerne indre eller ytre opplevelser som filtreres gjennom et menneskesinn, derfor kan ofte andres kunst virke ansporende.

Det å utvikle et motiv for meg baserer seg lite på intellektet, men derimot på fornemmelser, intuisjon, dype erfaringers glimt, angst og lekenhet. Jeg forsøker å ordne kaos ved å forenkle.

– *Jeg vet du drømmer mye, at du både har vært plaget av drømmer og visjoner. Har dette også inspirert deg? Er bildene dine hentet ut av det virkelige liv eller en drømmeverden?*

– Mareritt, er det jeg plages av om natten, men fantasiens kraft til å befordre uendelige rekker av absurde episoder, den evnen kan jeg kanskje bruke i våken tilstand til å skape bilder. Jeg streber nok mot å beherske transporten mellom det bevisste og det ubevisste.

– *Du har vært opptatt av kvinnekroppen og laget mange bilder av kvinner som nesten alle er avkledd, men sitter med et senket blikk eller bortvendt ansikt. Er det for at tilskueren skal oppleve å betrakte noen som ikke vet at hun blir betraktet?*

– Da jeg med årene valgte mennesket som motiv i stedet for surrealistiske landskap og lignende, og senere dyr, ble det oftest kvinner.

Det maskuline blir for nært, det feminine mer nøytralt, mer skulpturellt for meg. Jeg synes de kvinnelige former er mer inspirerende enn de mannlige. Jeg maler aldri en virkelig kvinne eller person, men en figur, og hvis kvinnene ser til siden, er det et formalt grep jeg gjør.

Figurene lever i sin egen billedverden og henvender seg ikke til betrakteren.

– *Du er opptatt av mennesker og gjenstandene vi omgir oss med. Skildrer du personens psykologi gjennom gjenstandene?*

– Jeg skildrer ikke direkte personens psykologi, men bruker elementer i bildene som kan kommunisere med figuren både formalt og innholdsmessig. Dyr, ubåter og kniver kan representere trusler eller trygghet. Jeg er opptatt av menneskets sårbarhet, men også dets labile kraft.

Billedelementene jeg bruker, gjenstander eller dyr, skal også danne en perfekt, kanskje en uutgrunnelig stemningsskapende helhet. Jeg er ikke så opptatt av realistiske ting, men jeg får raptuser hvor jeg gjerne vil lage illusjonistiske detaljer, hvor jeg leker med det realistiske uttrykket og bruker mine ferdigheter for å lage den mest perfekte illusjon, men også her er det ved hjelp av fantasien.

– *Maleriene dine kan vel deles i flere motivkretser. Hunder, kvinneportrettene, de japanskinspirerte motivene. Hva vil du si om denne utstillingen?*

– Dette er den tredje utstillingen i en serie hvor jeg behandler noen av de samme temaene, men på forskjellige måter. Utstillingene er benevnt med titler og tall. Den første het *Cane Domini, part un*, den neste *Mondo Cane, part deux* og denne siste *Nye pasteller, part trois*, altså benevnt på fransk, for å være litt eksotisk. Felles for disse utstillingene er at de er alle malt i pastell.

I denne utstillingen finnes det bilder med elementer fra disse motivgruppene og periodene, men også religiøse motiver, som *Døperen Johannes og nonnen*. I dette bildet finnes Johannes og en nonne, i bakgrunnen ser vi elven Jordan. Jeg har prøvd å male et vakkert bilde som handler om en fundamentalist, og en usikker nonne som i et øyeblikk tviler.

Et annet motiv på utstillingen er *Nattbaderne*. En elv om natten som glir under tunge trekroner, en båt på kanalen med varme lys og fellesskap, to kvinner i det kjølige vannet. Her prøver jeg å fange elementenes kontraster; lys og mørke, kulde og varme.

Jeg håper arbeidene mine er såpass åpne for egne tolkninger at jeg nøyer meg med å bare omtale disse to.